

суміжжі поетичних творів М.Наєнко повідомляє в розділі “Поезія: модернізація форми, поліфонія філософських символів”.

Прикінцевим розділом монографії стала “Драматургія: фрейдівська психоаналітика, романтично-барокові візії як вияви творчого модернізму”. У ній уже у другому абзаці літературознавець якомось полегшено заявляє: “Драматургія — Третя художня любов І.Франка” (77). Хоч сам письменник давно зізнався про свою давню любов до драматургії. У цьому контексті М.Наєнко й констатує “синтетичне (модерністське) уявлення про світ і модерну його інтерпретацію” (86). Далі автор пише, що І.Франко у статті “Старе й нове...” торкався поетичного синтезу, і цитує: “Це синтез у найвищому розумінні цього слова... Письменники нової генерації ... виводять свої

постаті перед наші очі вже готові...” Різномпланова й різнооказійна розмова в тексті ведеться про твори К.Гамсуна й Г.Гауптмана, про драматичні твори самого І.Франка, найперше про “Украдене щастя”.

Завершує монографію розділ “Свідоме й інтуїтивне: єдність протистоянь”, де вчений починає надто обширну (як для кінцівки) розмову про літературу після “упадку південної Русі” та оглядові екскурси про “Третє, “нове”, літературне відродження”.

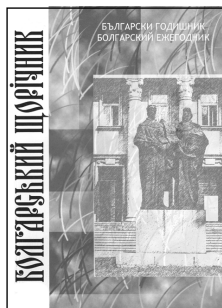
Сенс рецензованої монографії полягає насамперед у синтезуючій ідеї, що й побачено автором у поетичному розвитку різних літературних родів (епічного, ліричного, драматичного), різних літературних жанрів уже у творчості Івана Франка.

Микола Кодак

НА СЛАВІСТИЧНИХ ОРБИТАХ УКРАЇНИ

Болгарський щорічник — Т. IV. — К.: Київський славістичний університет, 2006. — 266 с.

Назустріч XIV Міжнародному з'їзду славістів (Македонія, Охрид, 2008 р.) наприкінці 2006 року вийшов із друку черговий, VI випуск наукового славістичного видання Українського державного славістичного центру НАН України і Міністерства освіти та науки України і Київського славістичного університету трьома мовами — українською, болгарською й російською. До Днів слов'янської писемності й культури в Україні відбулась його презентація на науковій конференції “Динаміка славістичної думки в Україні” (Київський славістичний університет, 30 травня ц. р.), а також у Болгарії Українсько-болгарським товариством “Мати-Болгарія” (голова І.Сардарева) разом з Українською недільною школою (орг. А.Якімова).

“Болгарський щорічник” — науковий періодичний орган КСУ — об'єднує творчу думку славістів-болгаристів України, Болгарії, Росії й Польщі. VI випуск видання присвячений актуальним проблемам болгаристики — міждисциплінарної науки — славістики (літературознавства, мовознавства, фольклористики, історії культури), пов'язаним із джерелами розвитку науки (“Ю.Венелін і Болгарське

національне Відродження” — матеріали Міжнародної наукової конференції в КСУ до 200-річчя від дня народження Ю.І.Венеліна), наукової діяльності акад. М.Державіна в Україні, українського вченого М.Попруженка — будівничого болгарської науки, фольклориста С.Цветка та інших учених-славістів. Досліджуються також динаміка розвитку літератури, мови, мистецтва, фольклору Болгарії XIX—XX ст., традиції і новаторство, українсько-болгарські, російсько-болгарські історичні й культурні взаємини, що сприятиме подальшому розвитку славістичної думки й вихованню молодшої генерації болгаристів.

Невипадково у статті “Кубрат — володар Великої Булгарії” історик В.Жук згадує Перший Собор болгар України (у серпні 2001 р. на Полтавщині), в якому взяли участь як учені України і студенти-болгаристи КСУ, так і представники Болгарії, Молдови, Російської федерації. У ці дні на могилі Кубрата, поблизу Малої Перещепини, встановлено пам'ятний знак володареві Великої Булгарії, а неподалік, на околиці села, встановлено хрест і закладено символічний камінь та капсулу на місці, де буде споруджено церкву святих Кирила і Мефодія.

Відкривають збірник статті, що досліджують діяльність Ю.Венеліна — видатного ученого-славіста України: “Біля джерел болгаристики і славістики” (І.Стоянов), “Юрій Венелін в загальнославістичному європейському контексті”

(В.Захаржевська), “Недосліджена ділянка фольклористичної діяльності Юрія Венеліна” (Н.Шумада), “Від Ю.Венеліна до О.Кронштейнера: славістика або політика” (Е.Стоянова); привертають увагу до ролі в розвитку культури, бібліотечної справи, просвітництва: “Бібліотека Ярослава Мудрого в історії літератури” (Н.Солонська), “Венелінська бібліотека як основа пловдивської національної бібліотеки” (А.Якимова), “Вплив праць Ю.І.Венеліна на розвиток етнопедогогіки Болгарії у 30–40 р.р. XIX ст.” (С.Вятчаніна), “Роль болгарських вчителів, що здобули освіту в Росії та Україні у розвитку шкільної освіти в Болгарії (40–50-ті роки XIX ст.)” (К.Потапенко) та ін.

У розділі “Література. Культура. Мистецтво” розглядаються “Особистість і творчість Тараса Шевченка в інтерпретації болгарського літературознавства” (Г.Димов, Софія), “Творча рецепція А.Блока в болгарському культурному контексті 20-х років XX ст.” (Е.Даскалова, Софія) і “Дуалістичні архетипи в поезії П.К.Яворова” (В.Панайотов, Шумен), “Творча особистість в художньому світі слов’ян другої половини XX ст.” (В.Захаржевська, Київ) і “Відображення справи Святих Кирила і Мефодія в болгарському кіномистецтві і

телебаченні” (І.Садовська, Санкт-Петербург). Серед матеріалів розділу “Наукове й культурне життя” привертають увагу спогади болгарського дипломата-письменника К.Химирського “Зустрічі з Джоном Атанасовим – батьком комп’ютера”.

“На болгарсько-українських культурних орбітах” постають ювілейні фрески до 70-річчя з дня народження відомого болгарського поета – “володаря Зірок” Л.Левчева, 80-річчя з дня народження І.Давидкова, лауреата премії ім. Івана Франка, співця українсько-болгарських творчих взаємин, змальовано яскраву постать письменниці-перекладачки-болгаристки України Лідії Горячко та ін.

Розділ “In memoriam” присвячений пам’яті М.Дихана (1925–2006) – патріарха болгар в Україні, відомого вченого-славіста, а також пам’яті О.Міланова (1933–2006) – відомого болгарського письменника, перекладача поезії І.Драча, Д.Павличка, Д.Білоуса та ін.

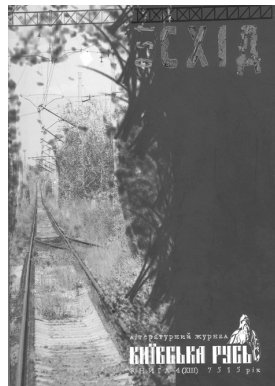
На завершення “Болгарський щорічник” знайомить із проектом тематики XIV Міжнародного з’їзду славістів, підготовкою якого займається й Український комітет славістів.

Вікторія Захаржевська

Наші презентації

Київська Русь. – Кн. 4 (XIII). Схід.

Починається словом головного редактора часопису “Протяг Сходу”. Номер будується на романі Любові Голоти “Епізодична пам’ять” (“про високу любов, нерозмінну на секс та ненависть” – Д.Стус “Смерть? Зрада? Втеча?”), добірці поезій Павла Вольвача “Тривання подорожі” та дослідженні О.Шокала “Феномени традиційного українського світу в культурному контексті Сходу”. У “Забороненій зоні” – уривок з роману Тетяни Каплунової, у рубриці “Проза” – новели Сергія Грабаря. Уміщено низку рецензій (“Критикарка”, “Переоблік”): І.Лисого на “Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність” Олі Гнатюк, Альони Артюх на “Слугу добромилля” Г.Пагутяк, Олесі Дзири на “Сакрал” Ірини Хомин, Лери Лауди на “Перший гріх Ізабелли: історія одного інцесту” та на “Хтивню” Міхала Вітковського, Наталі Литвинової на Генрі Лайона Олді “Де батько твій, Адаме?” та “Діалоги з янголом” Гіти Маляс, Дмитра Шульги на роман “Ты посмотри на нее” Єлени Стяжкіної, Олеся Ульяновка на поезії Сергія Грабаря “Твоє ім’я”. Ганна Улюра розмірковує над особливостями літературного преміювання 2006 року в Росії на матеріалі антиутопії лауреатки російського (і “Студентського”) Букера за 2006 р. уральської письменниці для снобів Ольги Славникової – “2017”. Уміщено оголошення про літературний конкурс “Витоки” (м. Острог) та літературну премію ім. Юрія Долгорукого.

В.Л.